

КАФЕДРА МОВ

Українська мова як іноземна

Освітній ступінь
Спеціальність
Освітньо-творча програма
Ступінь вищої освіти

Третій освітньо-творчий
025 Музичне мистецтво
025 Музичне мистецтво
Доктор мистецтва

Статус

Обов'язкова

Семестровий контроль

Екзамен

Курс	1	
Семестр	1-2	

ECTS	4	
Годин	120	
Лекції	-	
Семінари	60	
Самостійна робота	60	

Інформація про викладача

ПІБ	Сахарова Ольга Вікторівна, доктор філологічних наук, доцент
Профіль викладача	https://scholar.google.com.ua/citations https://scholar.google.com.ua/citations?user=IX4nkjoAAAAJ
e-mail	olsakh@ukr.net

Структура

Дисципліна складається з двох змістовних модулів, включає 120 годин, з яких лекційних -, семінарських – 60, самостійних – 60.

Анотація навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Українська мова як іноземна» є формування мовної та мовленнєвої компетенцій на лексичному і граматичному матеріалі, що дозволяє іноземному аспіранту задовольняти основні комунікативні потреби в навчально-професійній сфері спілкування.

Основним **завданням** вивчення дисципліни «Українська мова як іноземна» є:

– предметні завдання: оволодіння предметним змістом, який за допомогою мовного і мовленнєвого матеріалу може бути переданий в процесі спілкування.

предметний зміст включає в себе сфери спілкування, теми спілкування та комунікативні інтенції.

- мовні завдання: оволодіння аспірантами необхідною кількістю мовних одиниць і формування на їх основі знань і навичок (фонетичних, граматичних, лексичних), які забезпечуватимуть можливість користування мовою як засобом професійного спілкування.

- мовленнєві завдання: формування і розвиток комунікативних умінь на основі професійних мовних та соціокультурних знань і навичок в межах предметного змісту мови;

- загальнонавчальні завдання: набуття умінь працювати з книгою, словником, робити навчальні записи українською мовою, логічно й послідовно будувати висловлювання; розвиток пізнавальної і розумової активності, розвиток навчально-професійного спілкування іноземних аспірантів.

- професійні завдання: формування необхідного лексичного мінімуму з фахових дисциплін, а також знань, умінь, навичок, які дозволять вільно функціонувати в навчально-професійній сфері.

Перелік тем:

Тема 1. Алфавіт української мови, фонетичні вправи. Інтонаційні конструкції (ІК) української мови. Розподіл слів по складах. Наголос.

Тема 2. Продовження роботи над ІК-2, над родом із залученням присвійних займенників. Рід іменника. Розподіл слів на чоловічий, жіночий, середній рід за питанням та закінченням.

Тема 3. Фонетичні вправи. Особові займенники: він, вона, воно, вони. Відмінювання іменників та займенників. Питальні займенники (Чий, чия, чиє, чий). Повторення роду іменників та присвійних займенників. Число іменників та присвійних займенників.

Тема 4. Лексичний блок: Я і моя сім'я. Дієвідмінювання та вживання дієслів: працювати, відпочивати. Граматичні та фонетичні вправи.

Тема 5. Лексичний блок: пори року. Відмінювання іменників. Дієвідмінювання: знати, читати, писати, вивчати. Числівник. Читання. Лексичний блок: час. Поняття про прислівник.

Тема 6. Лексичний блок: Моя кімната. Лексичний блок: Моя квартира. Граматична тема: місцевий відмінок.

Тема 7. Лексичний блок: Правила етикету. Дієслова сприймання: дивитися, слухати. Перехідність (слухаю – що?). Знахідний відмінок. Формули ввічливості. Лексика та комунікативні ситуації та діалоги. Вправи. Кличний відмінок.

Тема 8. Лексичний блок: У місті. Граматична тема: повторення дієслів сприймання: дивитися, бачити. Слова (прислівники, іменники) на позначення місця: тут, там, поряд, неподалік. Дієслова руху. Дієвідмінювання, словотвір. Комунікативна тема: У транспорті.

Тема 9. Лексичний блок: У магазині. Граматична тема: дієслова: купувати, придбати. Побудова речень за моделлю. Давальний відмінок. Комунікативна тема: Приготування їжі. Діалоги. Граматична тема: Родовий відмінок.

Тема 10. Лексичний блок: Приготування їжі. Дієвідмінювання та вживання дієслів: любити, готувати, їсти, подавати. Знахідний відмінок. Лексичний блок: У поліклініці. Дієвідмінювання та вживання дієслів: записатися, чекати. В аптеці. Дієвідмінювання та вживання дієслів: замовити, купити, приймати.

Тема 11. Лексичний блок: зовнішність людини. Повторення теми прикметник. Число прикметника. Відмінювання прикметника. Ступені порівняння прикметника. Порівняльні конструкції. Граматичні та лексичні вправи.

Тема 12. Лексичний блок: Характер людини. Одяг. Рід прикметника. Давальний відмінок. Наказовий спосіб дієслова. Повторення ступенів порівняння прикметника. Граматичні та лексичні вправи.

Тема 13. Лексичний блок: Навчання. Освіта. Різновиди навчальних закладів. Дієвідмінювання, словотвір, вживання дієслів: навчатися, навчати, вивчати, читати. Читання текстів про освіту в різних навчальних закладах та різних країнах.

Тема 14. Лексичний блок: Національна музична академія України імені П. І. Чайковського. Моделювання речень. Повторення дієслів, що позначають положення в просторі. Розклад занять. Індивідуальні заняття. Дієслова: розбирати, виконувати, слухати.

Тема 15. Лексичний блок: Київ – столиця України. Повторення дієслів руху. Порядкові числівники. Лексичний блок: Екскурсія.

Тема 16. Лексичний блок: Україна. Коротка історія. Цікаві міста. Замки України. Природа України. Повторення місцевого відмінка. Минулий час дієслів.

Тема 17. Лексичний блок: Подорожі Україною. Читання текстів. Лексичний та граматичний аналіз текстів. Граматичні способи вираження простору і часу.

Тема 18. Лексичний блок і комунікативні теми: На вокзалі. В аеропорті. Повторення: Простір і час: лексико-граматичні способи вираження (час дієслів, іменники, прислівники із просторово-часовим значенням, числівники, складнопідрядні речення)

Тема 19. Лексичний блок і комунікативні теми: Країни Європи. Країни світу. Столиці країн світу. Читання та аудіювання текстів про різні країни. Положення та пересування у просторі: дієслова, позначення напрямків руху, місцевий відмінок, прийменникове керування.

Тема 20. Лексичний блок і комунікативні теми: Подорожі країнами світу. Читання та аудіювання. Повторення граматики.

Тема 21. Виникнення мистецтва. Види мистецтва. Повторення дієслів сприймання. Дієслівне керування. Активний / пасивний стан дієслів.

Тема 22. Живопис. Скульптура. Архітектура. Просторові поняття. Дієприкметник. Комунікативна тема: У музеї. Вираження оцінки в мові: слова з оцінним значенням, ступені порівняння прикметників та прислівників, порівняльні звороти та складнопідрядні речення з підрядними порівняльними.

Тема 23. Література. Повторення дієслів сприймання. Активний / пасивний стан дієслів. Дієприкметник. Дієприслівник. Комунікативна тема: Моя улюблена книга.

Тема 24. Театр. Структура речення. Побудова речень. Комунікативна тема: У театрі. Поняття про складні речення

Тема 25. Виникнення музики. Жанри музики. Читання текстів. Аудіювання. Повторення теми числівник. Однорідні члени речення.

Тема 26. Музичні жанри. Читання текстів. Аудіювання. Повторення теми дієслово. Складносурядні речення.

Тема 27. Музичні інструменти. Читання текстів. Аудіювання. Повторення відмінків іменників і прикметників.

Тема 28. Музичні жанри. Читання текстів. Аудіювання. Повторення теми числівник. Місцевий та родовий відмінки.

Тема 29. Читання текстів про українських композиторів. Складнопідрядні речення з підрядними означальними.

Тема 30. Виконавці. Читання текстів. Аудіювання. Повторення займенника. Складнопідрядні речення з підрядними з'ясувальними.

Тема 31. Композитори. Читання текстів. Аудіювання. Читання текстів про композиторів ХУІІ – ХУІІІ століття (Й. С. Бах, Д. Бортнянський, Й. Гайдн, В. А. Моцарт та інші). Складні речення.

Тема 32. Читання текстів про композиторів ХІХ століття (Берліоз, Бетховен, Брамс, Ліст, Малер, Мендельсон, Шопен, Шуман, Шуберт та інші). Аудіювання. Відповіді на запитання. Складні речення. Порівняльні звороти.

Тема 33. Читання текстів про композиторів ХХ століття (Ч. Айвз, Б. Бріттен, М. Скорик, С. Прокоф'єв, Д. Шостакович та інші). Прості ускладнені речення. Аудіювання. Відповіді на запитання.

Тема 34. Комунікативні теми: Розповіді про творчість улюблених композиторів. Обговорення творчості улюблених композиторів. Вираження об'єкта в мові: знахідний, давальний відмінок, складнопідрядні речення з підрядними з'ясувальними.

Тема 35. Диригенти. Читання текстів. Аудіювання. Лексичні, граматичні, комунікативні завдання.

Тема 36. Піаністи. Читання текстів. Аудіювання. Лексичні, граматичні, комунікативні завдання.

Тема 37. Скрипалі. Читання текстів. Аудіювання. Лексичні, граматичні, комунікативні завдання.

Тема 38. Віолончелісти. Читання текстів. Аудіювання. Лексичні, граматичні, комунікативні завдання.

Тема 39. Вокалісти. Читання текстів. Аудіювання. Лексичні, граматичні, комунікативні завдання.

Тема 40. Музиканти-виконавці різних спеціальностей. Читання текстів. Аудіювання. Лексичні, граматичні, комунікативні завдання.

Тема 41. Музичні колективи. Оркестр. Хор. Читання текстів. Аудіювання. Лексичні, граматичні, комунікативні завдання.

Тема 42. Музичні колективи України. Читання текстів. Аудіювання. Лексичні, граматичні, комунікативні завдання.

Форми та технології навчання

Теоретичне лекційне навчання, семінарські і практичні заняття та самостійна робота.

Навчальні ресурси

Усі необхідні для вивчення навчальної дисципліни основні та додаткові матеріали відповідну групу MOODLE

Система оцінювання

№ з/п	Контрольний захід оцінювання	Всього %
1.	Участь у обговореннях та доповнення на семінарах	15
2.	Конспект першоджерел, що допомагають глибше зрозуміти тему / есе на тему	15
3.	Презентація досліджень за обраною тематикою	15
4.	Відвідування лекцій	5
	Підсумкова контрольна робота	
5.	Екзамен	50
	Всього	100

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна може викладатися для більшості здобувачів з особливими освітніми потребами.

Позааудиторні заняття

У межах вивчення навчальної дисципліни передбачається участь аспірантів у міжнародних та вітчизняних конференціях, конкурсах творчих робіт, круглих столах, відвідування культурно-мистецьких заходів.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Біденко Л., Завгородній В., Казанджєєва М. Українська мова для іноземців. Суми: Університетська книга, 2020. 364 с.
2. Волкова О. М., Ворона Н. О., Голованенко Є. О. Українська мова для студентів-іноземців. (Початковий рівень). Суми: Університетська книга, 2020. 304 с.
3. Дегтярьова Т. Українська для іноземців: Навчальний посібник. Суми: Університетська книга, 2019. 400 с.
4. Жангазінова Р., Кусяк С. Українська мова для іноземців. Львів: Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького, 2019. 118 с.
5. Зайченко Н., Воробйова С. Практичний курс української мови для іноземців: усне мовлення. Київ: Знання України, 2005. 324 с.
6. Мазурик Д. Українська мова для іноземців. Крок за кроком. Харків: Фоліо, 2017. 288 с.
7. Навчальний посібник «Автостопом по Україні» – аудіокнига з вправами, призначена для студентів, які володіють українською мовою на рівні С1. Автори: О.Палінська, О.Качала. Видавець: Видавництво Львівської політехніки, 2014.
8. Палінська О. Крок -2 – продовження навчального комплексу «КРОК» для всіх, хто вивчає українську як іноземну на рівні В1. Навчальний посібник для студента, диск, робочий зошит. Видавець: «Дон Боско», 2014.

9. УКРАЇНСЬКОЮ ПРО КУЛЬТУРУ. Podręcznik do nauki języka ukraińskiego. Katarzyna Jakubowska-Krawczyk, Switłana Romaniuk, Marta Saniewska. Poziom zaawansowany wyższy, Warszawa: Uniwersytet Warszawski 2018. 234 s.
10. Українська мова як іноземна. підготовка до тесту. Тренувальні завдання. Середній рівень: Навчальний посібник, Олена Новікова, Ольга Тулузакова, Уляна Штанденко. За редакцією Олени Новікової. Миколаїв, видавництво ЧНУ імені Петра Могили, 2017. 332 с.
11. Delura, S., Kononenko, I., Mytnik, I., Romaniuk, S., Saniewska, M., Samadowa, A., Jeż, M., Zambrzycka, M. *Z ukraińskim na ty*, część 2. Warszawa, 2014.